

PM 2016:30 RVIII (Dnr 110-1676/2015)

Mål och myndighet – En effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)

Remiss från Socialdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Mål och myndighet – En effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)” hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Clara Lindblom anför följande.

Ärendet

Socialdepartementet har remitterat Jämställdhetsutredningens betänkande ”Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)” till Stockholms stad. Utredningen har analyserat den särskilda jämställdhetsutredningen åren 2007 till 2014 som helhet och regeringens styrning av jämställdhetspolitiken som sådan. Det finns framsteg, till exempel har det visat sig att tydliga mål för en jämnare könsfördelning får genomslag i praktiken. I andra avseenden står utvecklingen stilla eller har gått tillbaka. Sammantaget har de jämställdhetspolitiska målen inte nåtts. Kvinnor och män har inte samma tillgång till makt och inflytande, den ekonomiska ojämställdheten är intakt, kvinnor och män delar inte på det obetalda hem- och omsorgsarbetet och mäns våld mot kvinnor har inte minskat.

Jämställdhetsutredningen föreslår att det övergripande målet ska fortsätta att vara att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Samtidigt omformuleras delmålen och kompletteras med jämställdhetsmål om utbildning respektive hälsa, vård och omsorg. De statliga myndigheterna föreslås få tydligare uppdrag och en ny jämställdhetsmyndighet ska ge jämställdhetspolitiken stadga och långsiktighet.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd samt Stockholms Stadshus AB. Kulturförvaltningen och Enskede-Årsta-Vantörs

stadsdelsförvaltning har lämnat kontorsyttranden. Kommunstyrelsens pensionärsråd har också lämnat ett yttrande.

Stadsledningskontoret instämmer i utredningens slutsatser och förslag. Kontoret anser att det är angeläget att bilda en ny jämställdhetsmyndighet och vill särskilt lyfta att myndigheten föreslås samordna uppdrag som rör delmålet Mäns våld mot kvinnor. Till skillnad från utredningen anser stadsledningskontoret att även våld i samkönade relationer ska inkluderas under delmålet.

Arbetsmarknadsnämnden ställer sig positiv till förslagen och betonar vikten av mer kunskap om verksamma insatser för att nå bestående effekt av arbetet för ekonomisk jämställdhet. Det är positivt att jämställd utbildning blir ett eget delmål. Nämnden instämmer i behovet av en nationell aktör med övergripande ansvar för jämställdhetspolitiken, men tar inte ställning vare sig för eller emot en ny myndighet.

Idrottsnämnden anser det glädjande att utredningen framhåller att samhället i högre grad bör uppmärksamma hälsans betydelse för jämställdheten. Däremot saknar nämnden ett mer djuplodande resonemang om förebyggande arbete för att motverka ogynnsam hälsa i allmänhet och skillnader i hälsa mellan kvinnor och män, där en rad andra faktorer som utbildning och arbetslivet också spelar in.

Kulturförvaltningen har inga synpunkter på betänkandets bedömningar, analyser, förslag till förändringar av delmål eller hur jämställdhetspolitiken ska organiseras och genomföras.

Socialnämnden är positiv till utredningens förslag och synpunkter och ser fördelar med en ny myndighet. Det är även positivt att utredningen lyfter fram att jämställdhetspolitiken också behöver ta fasta på andra maktrelationer och socioekonomiska skillnader mellan olika grupper av kvinnor och män. Större fokus behövs dessutom på preventivt arbete och maskulinitetsnormer för att komma åt våldets ursprung i nära relationer.

Utbildningsnämnden ser positivt på de utgångspunkter som utredningen har lämnat i betänkandet. Nämnden instämmer i förslag om ett särskilt jämställdhetsmål om utbildning liksom att jämställdhetsintegrering kvarstår som huvudsaklig strategi. Det är positivt att programmet för Hållbar Jämställdhet startar på nytt liksom att Sveriges Kommuner och Landsting ges en mer central roll som kompetensplattform.

Äldrenämnden är positiv till betänkandet och anser att utredningen kommit fram till flera intressanta slutsatser. Det är bra att äldreperspektivet nämns men det återstår att analysera skillnader i biståndsbedömning och äldreomsorg samt skillnader i pension och annat som kan belysa ojämlikt åldrande. Nämnden är positiv till en jämställdhetsmyndighet, som kan bli ett bra stöd för kommunerna.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning anser det vara oerhört viktigt med en jämställdhetsmyndighet och hänvisar till Riksrevisionens rapport om behovet av bättre styrning av jämställdhetspolitiken. Nya mål om hälsa och utbildning stärker preventionsarbetet vad gäller våld, maskulinitet och könsstereotyper. Uppdrag om jämställdhetsintegrering behöver kopplas till vad olika myndigheter ska åstadkomma.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd ställer sig positiv till betänkandets ambitioner och förslag, Nämnden poängterar vikten av att fortsätta att öka kunskapen om jämställdhet och att myndigheter får stöd att fortsätta att utveckla nya metoder. Det är positivt om en ny jämställdhetsmyndighet kan stödja arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv hos myndigheter och kommuner.

Stockholm Stadshus AB ser det som positivt att det övergripande målet för jämställdhetspolitiken ligger fast liksom att jämställdhetsintegrering är kvar som

huvudsaklig strategi. Koncernledningen ifrågasätter om en ny myndighet är rätt väg att gå. En effektivare satsning kan vara ökade resurser till jämställdhetsintegrering och att befintlig myndighetsstruktur används om behovet är att samla kompetensen.

Kommunstyrelsens pensionärsråd anser att i stadens samlade svar på remissen bör framhållas att en ordentlig höjning av garantipensionen är en mycket betydelsefull och konkret åtgärd för att minska bristen på jämställdhet. En annan angelägen insats är att höja bostadstilläggen för pensionärer.

Mina synpunkter

Vi har långt kvar tills kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhetsutredningen visar att de nationella jämställdhetsmålen inte har nåtts. Utvecklingen har visserligen gått framåt på vissa områden, men stått stilla eller gått bakåt på andra. Kunskapen om jämställdhet har däremot ökat och nya metoder och arbetssätt har utvecklats, vilket är bra även om det inte går att visa hur jämställdheten har påverkats av detta.

Utredningen visar tydligt att ett omtag behövs i jämställdhetspolitiken, med fortsatt höga ambitioner. Hittillsvarande insatser har varit otillräckliga och det behövs mer kunskap om vad som ger resultat. Jag ställer mig bakom de slutsatser och förslag som förs fram i betänkandet och stödjer därmed också en ny jämställdhetsmyndighet. Det behövs en mer samlad styrning och ett ökat stöd till kommunerna, som till stora delar ska genomföra jämställdhetspolitiken. Förslaget att även utbildning och hälsa ska ingå i delmålen är viktigt, då det på ett bra sätt kopplar jämställdhetsmålen till strategiska kommunala uppdrag.

Om vi ska nå de jämställdhetspolitiska målen krävs att fler maktaspekter inkluderas i jämställdhetsarbetet på ett systematiskt och strukturerat sätt. Exempelvis behövs en djupare analys av underrepresentationen av utrikes födda personer i beslutsfattande positioner, pojkars bristande prestationer i skolan, kopplingen mellan studieresultat och socioekonomiska faktorer, utrikes födda kvinnors svaga arbetsmarknadsetablering och unga kvinnors psykiska ohälsa och våldsatthet.

Jämställdhetsutredningen visar att mäns våld mot kvinnor inte har minskat. Våld påverkar också kvinnors hälsa. Kvinnor med endast förgymnasial utbildning har en mycket ogynnsam hälsosituation, vilket är viktigt att beakta. Utsattheten för våld för personer med funktionsnedsättning och papperslösa kvinnor som lever gömda måste också särskilt uppmärksammas. Det behövs mer kunskap om hur maskulinitetsnormer påverkar inom olika områden, verksamheter behöver samverka i högre grad och insatser utgå från en helhetssyn. För att komma åt våldets ursprung i nära relationer behöver vi ha ett större fokus på det preventiva arbetet.

I det fortsatta jämställdhetsarbetet tar jag fasta på att Jämställdhetsutredningen visar att tydliga mål för en jämnare könsfördelning får genomslag i praktiken. Stadens budget har nu stark fokus på jämställdhet och alla nämnder och styrelser ska arbeta för en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika. Under året tar staden fram ett stadsövergripande program för arbetet med jämställdhet, utifrån CEMR-deklarationen som staden undertecknade 2009. För att vi ska kunna nå målet om en jämställd stad är det också nödvändigt med en stärkt nationell jämställdhetspolitik.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Mål och myndighet – En effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)” hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 11 februari 2016

CLARA LINDBLOM

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Sammanfattning av betänkandet ”Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Cecilia Brinck (M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut avslås.
2. Som svar på remissen av betänkandet ”Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)” anför följande.

Betänkandet ”Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken” tar upp viktiga aspekter för fortsatt arbete för ett mer jämställt samhälle. Bland annat åskådliggörs problematiken kring de fortsatta löneskillnaderna mellan män och kvinnor, den ojämna fördelningen i uttaget av föräldraledighet samt kvinnors utsatthet för misshandel. Trots att det fortfarande kvarstår utmaningar för att kvinnor och män ska få lika förutsättningar att uppnå sin utvecklingspotential visar än dock betänkandet på en delvis positiv utveckling de senaste åren.

För oss handlar jämställdhet om att både kvinnor och män ska bemötas med värdighet och respekt. Det handlar också om att alla människor ska ha samma möjlighet att utveckla sin person och förverkliga sin potential samt att göra egna livsval och forma sin vardag, oavsett kön. Vi vill betona att jämställdhet framför allt ska innebära lika möjligheter, inte nödvändigtvis lika utfall.

Under Alliansens tid i regeringsställning genomfördes flera reformer som ett led i arbetet att öka jämställdheten. Satsningar som jämställdhetsbonus, kvinnors företagande och skattereduktion på hushållsnära tjänster har förbättrat förutsättningar för ett jämställt föräldraansvar och arbetsliv. Jobbskatteavdraget har även gett positiva effekter och förstärkt kvinnors möjlighet till en ökad ekonomisk självständighet. Insatser för att bekämpa våld i nära relationer har varit en tydlig prioritering under Alliansens styre.

Jämställdhet är ett positivt värde som staden kontinuerligt bör arbeta för i samtliga verksamheter. Samtidigt ställer vi oss kritiska till förslaget om införandet av en jämställdhetsmyndighet nationellt. Vi behöver konkreta verktyg, inte mer byråkrati. Diskrimineringsombudsmannen är en myndighet vars uppdrag är att främja lika rättigheter och möjligheter samt att motverka diskriminering oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Att införa ytterligare en myndighet med liknande uppdrag riskerar dels att leda till ökad byråkrati och ineffektivitet, dels är det kostnadskrävande mot bakgrund av att det idag redan finns en befintlig myndighet med likartade uppgifter. Istället bör jämställdhet integreras

i verksamheterna och konkreta verktyg bör prioriteras för att motverka omotiverade skillnader mellan män och kvinnor.

Reservation anfördes av borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att föredragande borgarråds förslag till beslut bifalls delvis.
2. Att Stockholms stad förordar en placering av myndigheten i ett ytterstadscentrum i Stockholm till exempel Husby.
3. Att därutöver anföras som svar på remissen av betänkandet ”Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)” följande:

Det är mycket glädjande att Sverige får en myndighet för jämställdheten. Politikområdet är idag ett av de större utan myndighetsstöd. Att en myndighet kommer på plats är viktigt bland annat för att samordna jämställdhetsarbetet och ge bättre analysstöd åt regeringen och Regeringskansliet.

Av den anledningen var det en prioriterad fråga när Liberalerna tillsatte utredningen under våren 2014. Den nya myndigheten ger ett lyft och förnyad styrka till det statliga jämställdhetsarbetet genom den kraftigare styrning och uppföljning som ges denna och framtida regeringar.

Ett sådant lyft behövs. Utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle finns, men går långsamt. Könslönegapet minskar men inte i en lika hög takt som tidigare, män slår fortfarande kvinnor i lika hög utsträckning som tidigare och det obetalda arbetet är fortfarande skevt fördelat.

Liberalerna vill betona att hedersrelaterat våld och förtryck måste vara ett särskilt identifierat område inom jämställdhetspolitiken. I Stockholm och i Sverige idag begränsas många kvinnors och flickors liv av heders- och oskuldsnormer. Men kunskapen om hur detta förtryck ser ut och hur det kan bekämpas är långt ifrån tillräcklig.

För att stärka utvecklingen i ytterstadsdelarna i Stockholm anser Liberalerna att en ny jämställdhetsmyndighet bör placeras i ett ytterstadscentrum i Stockholm till exempel Husby

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Lotta Edholm (L) med hänvisning till Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Jämställdhetsutredningen har till Stockholms stad remitterat betänkandet Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken, SOU 2015:86. Jämställdhetsutredningens analys avser den särskilda jämställdhetsstatsningen åren 2007–2014 som helhet och regeringens styrning av jämställdhetspolitiken som sådan. Under åren har nästan 70 myndigheter genomfört insatser inom ramen för regeringens jämställdhetsstatsning. Sammanlagt har ca 2,1 miljarder kronor förbrukats, varav över hälften för insatser för delmål 4 *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra* och 245 miljoner kronor till SKL för statsningen på programmet Hållbar jämställdhet (HåJ).

Utredningen har belyst samhällsutvecklingen utifrån de fyra jämställdhetspolitiska delmålen och konstaterar följande.

1. Kvinnor och män har inte samma tillgång till makt och inflytande.
2. Den ekonomiska ojämställdheten är alltjämt intakt.
3. Kvinnor och män delar inte jämnt på det obetalda hem- och omsorgsarbetet.
4. Mäns våld mot kvinnor har inte minskat.

Utredningen föreslår följande.

- Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken ska även fortsättningsvis vara att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.
- De fyra delmålen kompletteras och omformuleras så att de blir fem delmål som inkluderar jämställd utbildning respektive jämställd hälsa, vård och omsorg.
- Uppdragen till de statliga myndigheterna görs tydligare.
- En jämställdhetsmyndighet bildas för att ge jämställdhetspolitiken stadga och långsiktighet. Myndigheten ska bland annat stödja arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten hos myndigheter och kommuner, landsting och regioner.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och vårdnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd samt Stockholms Stadshus AB. Kulturförvaltningen och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har lämnat kontorsyttranden. Kommunstyrelsens pensionärsråd har också lämnat ett yttrande.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret	7
Arbetsmarknadsnämnden	8
Idrottsnämnden	9
Kulturförvaltningen	10

Socialnämnden	10
Utbildningsnämnden	11
Äldrenämnden	11
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning	12
Skarpnäcks stadselsnämnd	13
Stockholms Stadshus AB	13
Kommunstyrelsens pensionärsråd	16

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser det positivt att målen för jämställdhetspolitiken ligger fast över tid samt att delmålen omformulerats och utökats för att understryka vikten av jämställd utbildning och jämställd hälsa.

Jämställdhetsutredningen framhåller att jämställdhetsintegrering även fortsättningsvis ska vara den huvudsakliga strategin för att nå de jämställdhetspolitiska målen, vilket stadsledningskontoret instämmer i. Som utförare av verksamhet och service till medborgare omfattas staden av regeringens intention om jämställdhetsintegrering som strategi.

Stadsledningskontoret anser det angeläget att bilda en ny jämställdhetsmyndighet, som kan svara för en samlad struktur för uppföljning, samordning och stöd. Stadsledningskontoret vill särskilt lyfta att myndigheten föreslås samordna uppdrag som rör delmålet *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra*, vilket även omfattar hedersrelaterat våld och förtryck samt att förebygga och förhindra att unga tvingas gifta sig mot sin vilja. Utredningen fokuserar på våld som har sin grund i maktrelationer mellan kvinnor och män. Stadsledningskontoret anser dock till skillnad från utredningen att även våld i samkönade relationer ska inkluderas under detta delmål.

Det är också mycket positivt att myndigheten föreslås stödja arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten hos myndigheter och kommuner, landsting och regioner,

Stadsledningskontoret delar utredningens synpunkter att det i genomförande av jämställdhetspolitiken behövs dels ett starkare intersektionellt perspektiv, dels kunskaper om normer om maskulinitet som kan utgöra hinder i arbetet att uppnå de jämställdhetspolitiska målen

Stadsledningskontoret instämmer i jämställdhetsutredningens slutsatser och förslag

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2016 följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Reservation anfördes av vice ordföranden Johanna Sjö m.fl. (M) samt Johan Fällidin (C), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Gulan Avci (L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Ofelia Namazova (KD), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av socialdepartementets betänkande *Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken* (SOU 2915:86).

Förvaltningen ställer sig positiv till de förslag som framförs i betänkandet. Förvaltningen har i huvudsak fokuserat på de delar i utredningen som direkt berör förvaltningens ansvarsområden. Den utvärdering som betänkandet presenterar avseende jämställdhetspolitikens resultat för ekonomisk jämställdhet där arbetsmarknads- och utbildningsfrågor berörs anser förvaltningen visar beklagliga resultat. Detta eftersom de önskade effekterna uteblivit med följd att ojämlikhet alltjämt består.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser med bakgrund av detta att ytterligare kunskap om vilka insatser och aktiviteter som är verksamma är nödvändigt för att utförande myndigheter och verksamheter ska kunna fokusera arbetet på det som är verkningsfullt och ger bestående effekt över tid.

Arbetsmarknadsförvaltningen har uppmärksammat att jämställdhetspolitiken har fått ett utökat utrymme och ökad uppmärksamhet i den politiska diskussionen både nationellt, regionalt och lokalt under de senaste åren. Förvaltningen anser det således bekymmersamt att resultaten trots detta uteblivit enligt vad som redovisas i jämställdhetsutredningens betänkande. Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer dock att resultaten av de insatser som gjorts inom ramen för regeringens jämställdhetsstrategi 2007-2014 rimligtvis ännu inte kan identifieras eftersom verkliga strukturella effekter tar längre tid att fastställa.

De förslag på ändringar av delmålen för jämställdhetspolitiken som presenteras i betänkandet anser förvaltningen är bra eftersom flera av delmålen blir tydligare. Vidare anser förvaltningen det positivt att *Jämställd utbildning* har blivit ett eget delmål med särskilt fokus på det livslånga lärandet. Detta delmål faller inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde och bör därmed komma att påverka och inverka på nämndens arbete.

Av betänkandet framgår att jämställdhetspolitiken fortsättningsvis bör ha ett ökat fokus på styrning och uppföljning med en tydligare efterfrågan på resultat än tidigare. Detta anser förvaltningen är bra och välkomnar ett stöd i detta från enligt förslaget en eventuell nyinrättad myndighet.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att en tydligt utpekad aktör ges i uppdrag att analysera utvecklingen gällande jämställdhet i samhället och följa upp insatser som syftar till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Detta eftersom förvaltningen anser att jämställdhetsarbetet behöver ske på flera fronter och inom samtliga områden i

samhället. Förvaltningen kan för egen del inte bedöma om detta lämpligast sker genom inrättandet av en ny myndighet men har heller inga invändningar mot en sådan. En utpekad aktör behövs med ett tydligt och övergripande nationellt ansvar för jämställdhetspolitiken.

Arbetsmarknadsförvaltningen har på uppdrag av arbetsmarknadsnämnden påbörjat ett arbete för att jämställdhetsintegrera verksamheterna för att säkerställa att kvinnor får tillgång till arbetsmarknads- och utbildningsinsatser i lika stor utsträckning som män. Jämställdhetsintegrering är ett relativt nytt fokusområde för verksamheterna och det finns således ett behov av utbildning inom området. Arbetsmarknadsförvaltningen anser därmed att förslaget om en utpekad aktör med möjlighet att erbjuda stöd i jämställdhetsarbetet är välkommet.

I betänkandet presenteras resultat som visar att tidigare satsningar på jämställdhetsintegrering genom olika aktiviteter inom utbildning och arbetsmarknad inte varit lyckade så till vida att de inte gett avsedd effekt. Vidare framgår av betänkandet att forskningsvärlden avvisat aktiviteterna som verkningslösa. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att dessa forskningsresultat är viktiga att ta tillvara i fortsatt planering och genomförande av jämställdhetsintegrering i nämndens verksamheter. Förvaltningen ser fördelar med att en myndighet framgent ansvarar för att forskning inom området jämställdhet sprids till alla berörda myndigheter och blir en del av planering och utveckling av verksamheterna och dess aktiviteter.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2015 följande.

Som svar på remissen hänvisar idrottsnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Bo Sundin (M) och Mikael Valier (KD), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Mathias Mellgren (C) som hade anslutit till Moderaternas och Kristdemokraternas förslag till beslut om han hade haft rösträtt.

Idrottförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Betänkandets slutsatser och förslag spänner över omfattande och viktiga områden där den gemensamma nämnaren är förhållandet mellan kvinnor och män. Idrottsförvaltningen begränsar sina synpunkter till att beröra idrottsnämndens huvudsakliga ansvarsområde – idrott och folkhälsa.

Det är glädjande att utredaren särskilt framhåller det angelägna i att samhället i högre grad än hittills bör uppmärksamma hälsans betydelse för jämställdheten. Olika hälsofaktorer berörs, kopplat till bland annat utbildningsnivå och kön. Däremot saknar förvaltningen ett mer djuplodande resonemang kring behovet av förebyggande arbete för att motverka ogynnsam hälsa i allmänhet och de skillnader i hälsa som finns mellan kvinnor och män. Dessa speglar givetvis en rad andra faktorer, utbildningsnivå och utbildningens inriktning är en, en annan är var kvinnor respektive män återfinns i arbetslivet. Det senare också en följd av det förra.

Det betänkandet tar upp, huvudsakligen med referens till rapporter från GIH och Skolverket, är kända fakta. Det är även idrottsförvaltningens erfarenhet, efter mångåriga studier inom Ung Livsstil, ett samarbete mellan Stockholms stad, Stockholms universitet och ett antal andra kommuner, att exempelvis pojkar är mer föreningsaktiva inom idrotten än flickor och att minst aktiva är flickor med utländsk bakgrund. Förvaltningen kan här tillägga att detta även i hög grad gäller barn och ungdomar med någon form av funktionsnedsättning.

Med detta sagt, vill förvaltningen poängtera att samhället aldrig kan satsa för mycket på barn och ungdomars vilja och möjligheter till fysisk aktivitet.

Stockholms stad har under det senaste året än tydligare än tidigare kommit att betona vikten av att frågor som rör mänskliga rättigheter, demokrati och inflytande och jämställdhet får genomsyra den kommunala organisationen och dess verksamheter gentemot stockholmarna. Här har idrottsnämnden en viktig uppgift, inte minst när det gäller jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. Fler flickor ska uppmuntras till fysisk aktivitet, tillgängligheten och utbudet ska ännu bättre svara mot flickors och kvinnors behov.

Kulturförvaltningen

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 december 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturnämnden har inga synpunkter på de bedömningar, analyser, förslag till förändringar av delmål och hur jämställdhetspolitiken ska organiseras och genomföras som görs i betänkandet.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 december 2015 följande.

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen är positiv till de förslag och synpunkter som jämställdhetsutredningen lämnar. Förvaltningen delar uppfattningen att det behövs ett ökat fokus på resultat av jämställdhetspolitiken. Vi instämmer i att effekter finns i form av ökad kunskap, nya metoder och arbetssätt inom myndigheter. Arbetet mot våld i nära relationer i Stockholms stad är ett exempel på detta. Dock behöver resultatuppföljningen utvecklas.

Att föra individbaserad könsuppdelad statistik är ett steg i riktningen till att kunna analysera resultaten utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Socialförvaltningen mäter och analyserar den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön.

Socialförvaltningen ser fördelar med att den föreslagna jämställdhetsmyndigheten inrättas då det kan tänkas bidra till en helhetssyn och större samordning i arbetet för jämställdhet. Vi ser också att det kan finnas vinster i att ha allt samlat under en och samma myndighet när det gäller delmålet *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra*. Ytterligare en fördel kan vara att det ger förutsättningar för bättre resultatuppföljning.

Socialförvaltningen ser positivt på att utredningen lyfter fram att jämställdhetspolitiken också behöver ta fasta på de klyftor och skillnader som finns mellan olika grupper av kvinnor och män, så som skillnader som avser socioekonomiska faktorer och andra maktrelationer som till exempel rör funktionshinder, sexuell läggning, ålder och etnisk tillhörighet. Vi ser exempelvis att utsattheten för våld i nära relationer för personer med funktionsnedsättning behöver uppmärksammas. Detsamma gäller papperslösa kvinnor som lever gömda, då de i större utsträckning utsätts för våld, sexuella övergrepp och misshandel.

Socialförvaltningen anser att ett större fokus behöver läggas på att utveckla det preventiva arbetet för att komma åt våldets ursprung gällande våld i nära relationer.

Jämställdhetsutredningen menar att maskulinitetsnormer i hög grad är ett hinder i arbetet för att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Det är därför positivt att utredningen lyfter fram att kunskapen om normer om maskulinitet behöver ges större utrymme i förståelsen av de skillnader som finns på olika områden.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 januari 2016 följande

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Cecilia Brinck, m.fl. (M), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Lotta Edholm, m.fl. (L), m.fl. till förmån för eget förslag att lämna ärendet utan eget ställningstagande.

Ersätтарыttrande gjordes av John Kåberg (C), som hänvisade till reservationen från Moderaterna.

Ersätтарыttrande gjordes av Christian Carlsson (KD), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 14 december 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsnämnden har i detta tjänsteutlåtande avgränsat sina synpunkter till frågor av betydelse för verksamhetsområdet.

Utbildningsnämnden ser positivt på de utgångspunkter som utredningen har lämnat i sitt betänkande och instämmer i att kommunerna är centrala aktörer i arbetet för att uppfylla jämställdhetspolitikens mål. Utbildningsnämnden ser också vikten i förslaget om att utforma ett särskilt jämställdhetsmål med inriktning mot utbildning för att betona relevansen av insatser på detta område. Utbildningsnämnden ser positivt på att jämställdhetsintegrering kvarstår som en huvudsaklig strategi, att Programmet för Hållbar Jämställdhet fortskrider och att Sveriges Kommuner och Landsting ges en mer central roll som kompetensplattform.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 januari 2016 följande.

Äldrenämnden godkänner förvaltningens kontorsyttrande som svar på remissen av Betänkandet ”Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken ” (SOU 2015:86) och lägger anmälan till handlingarna.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 december 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till det betänkande om mål och myndighet som man ombetts besvara. Utredningen kommer fram till flera intressanta slutsatser och förvaltningen är positiva till att äldreperspektivet omnämns. Vidare att analysera är delvis skillnader i biståndsbedömning och äldreomsorg, men också skillnader i pension och andra indikatorer

som kan belysa ojämlikt åldrande. Förvaltningen är även positiv till förslaget om inrättande av en jämställdhetsmyndighet. Av den beskrivning av myndigheten som framkommer av utredningen ser förvaltningen en eventuell myndighet som ett bra stöd för kommunerna i arbetet med jämställdhetsfrågor.

Av betänkandet framkommer att flera kommuner, landsting och regioner har fastställt övergripande jämställdhetsmål som överensstämmer med det nationella jämställdhetsmålet. I budget 2016 har Stockholms stad jämställdhetsmålet att ”Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika” vilket strävar mot det nationella jämställdhetsmålet. Stadens stadsledningskontor arbetar för närvarande med att ta fram ett stadsövergripande program för stadens arbete med jämställdhet. Programmet utgår från CEMR-deklarationen som staden undertecknade 2009. Delar av stadens förvaltningar var med i program för Hållbar Jämställdhet vilket avslutades under 2014.

Äldreförvaltningen arbetar kontinuerligt med att likställighetsprincipen ska råda avseende biståndshandläggning inom stadens äldreomsorg, dvs. att stadens riktlinjer tillämpas lika i hela staden. I en stad av Stockholms storlek, med 14 stadsdelsförvaltningar, finns en risk att riktlinjerna tillämpas olika, delvis med anledning av lokal praxis. Förvaltningen arbetar därför med att sprida information om stadens riktlinjer till medarbetare inom stadsdelsförvaltningarna. Biståndsbedömning ska alltid göras individuellt och det går därför inte att ha helt strikta regler för alla tänkbara behov i förhållande till personliga förutsättningar. Det är dock oerhört viktigt att slå vakt om den enskildes rättssäkerhet samt att stadens äldre ges samma förutsättningar oavsett var i staden de bor. Detta sker bland annat genom utbildning av nyanställda biståndshandläggare och regelbundna möten med äldre- och beställarchefer. Under 2015 har äldreförvaltningen fortsatt med att implementera äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier i äldreomsorgens arbete så att den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet. Värdegrunden skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att sprida information om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

På stadens hemsida publiceras månatligen statistik avseende biståndsbeviljad äldreomsorg inom staden under föregående månad. Sedan hösten 2015 finns ytterligare parametrar i statistiken som visar på skillnader mellan genus inom stadens äldreomsorg.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 december 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser det som oerhört viktigt att en jämställdhetsmyndighet inrättas, med uppdrag att analysera och följa upp utvecklingen samt att samordna jämställdhetspolitiken och stödja jämställdhetsarbetet.

En jämställdhetsmyndighet är en förutsättning för att driva på utvecklingen mot ett samhälle där kvinnor och män har samma makt och inflytande. Tidigare i år kom Riksrevisionen med en rapport, där man påpekade behovet av en bättre styrning av jämställdhetspolitiken. Förslaget innebär en mindre myndighet som kan bistå med expertkunskap att utveckla ledning och styrning kopplat både till jämställdhetspolitikens mål men också kopplat till jämställdhetsintegrering som strategi.

En myndighet med ”muskler” att följa upp och analysera utvecklingen. Myndigheten bör kunna bistå med inriktning och förslag på vad som bör mätas kopplat till effekter och resultat. Myndigheten bör byggas upp med stor kunskap om praktiskt jämställdhetsarbete.

Med nya mål som rör kvinnor och män, flickor och pojkars hälsa och utbildning gör det möjligt att målsätta ett preventionsarbete som innefattar mäns – och unga killars våld, maskulinitet samt hur stereotypa föreställningar om vad kvinnor och män, flickor och pojkar

är och behöver. Ett delmål som rör hälsa kopplas även starkare till den kommunala verksamhetens uppdrag inom ramen för SoL, HSL och Skollagen.

Det fjärde delmålet om att mäns våld ska upphöra, visar på en tydlig skrivning om vad som är problemet och vad målet ska råda bot på.

Myndigheter har uppdrag att jämställdhetsintegrera. Finns det ett tydligt uppdrag om jämställdhet i instruktionerna ger det en tydligare signal att skriva in uppdraget i ordinarie styrkedja. Uppdraget behöver konkretiseras och kopplas till vad de olika myndigheterna ska åstadkomma.

Att slopa kravet om särskilt sakkunnig är relevant. Länsstyrelserna är enskilda myndigheter och har kontextuella utmaningar. Länsstyrelsen bör likt andra myndigheter jämställdhetsintegrera sina verksamheter, utifrån länsstyrelsens instruktioner. Jämställdhetsintegrering är ett uppdrag som är ledningsstyrt – det innebär att det är ett uppdrag för en länsledning och inte ett uppdrag för en särskilt sakkunnig.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2015 följande.

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Skarpnäck stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till betänkandets ambitioner och förslag. Det är viktigt att fortsätta öka kunskapen om jämställdhet inom myndigheter och att de får stöd att fortsätta utveckla nya metoder i jämställdhetsarbetet.

En nyinrättad jämställdhetsmyndighet kan analysera utvecklingen gällande jämställdhet i samhället och samordna uppdragen inom jämställdhetspolitiken. Det är positivt om myndigheten även stödjer arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv hos myndigheter och kommuner.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 12 januari 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

AB Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmshem välkomnar utredningen som belyser många jämställdhetsutmaningar i samhället. Stockholmshem avstår från att lämna detaljerade synpunkter på förslagen.

Som bostadsbolag ser bolaget en viktig roll som samhällsaktör. Stockholmshem vill bidra till positiva förändringar i samhället med utgångspunkt från bolagets bostadsområden. Föreliggande utredning har bland annat analyserat förekomsten av våldsutsatthet bland kvinnor där misshandel i nära relationer utgör merparten. Det är rimligt att anta att en huvuddel av sådana brott begås i hemmiljö. Trygghetsskapande åtgärder i bostadsområden och åtgärder för att bidra till ökad trygghet i hemmet kan därför vara ett exempel på positiva jämställdhetsåtgärder där Stockholmshem kan bidra aktivt. Tätt samarbete mellan Stockholmshems förvaltningsorganisation, bolagets egen störningsjour och exempelvis socialtjänsten är ett exempel på hur Stockholmshem kan bidra till att stävja våld i nära

relationer.

Stockholmskem har internt ett aktivt jämställdhetsarbete som tar sin utgångspunkt i att företagets personalsammansättning i största möjliga mån ska spegla samhällets invånarstruktur. Bolagets mångfaldsarbete inkluderar flera dimensioner. Gällande könsfördelning uppvisar Stockholmskem enligt årsredovisningen 2014 en jämn könsfördelning avseende tjänstemän. Bland fastighetsarbetare var en betydande andel män. Andelen kvinnliga chefer inom Stockholmskem var 38 procent år 2014. Stockholmskems ledningsgrupp består av åtta personer och har en helt jämn könsfördelning (bilaga 1).

AB Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Att skapa möjligheter att arbeta vidare med jämställdhet är viktigt. Stokabs uppdrag är att bidra till att goda förutsättningar för IT-utvecklingen och en positiv utveckling av regionen, genom att hyra ut passiv infrastruktur till alla på likvärdiga villkor för att främja konkurrens, mångfald och valfrihet. Med en väl utbyggd fiberinfrastruktur ges möjligheter för medborgare och organisationer, företag och förvaltningar att skapa tekniska lösningar och goda kommunikationsverktyg. Lösningar och verktyg som bland annat kan användas för att förverkliga de jämställdhetspolitiska ambitionerna.

Arbetet med jämställdhet är långsiktigt och sker systematiskt inom Stokab. Genom kartläggningar, analyser och dialog är jämställdhetsarbetet på Stokab ständigt aktuellt.

Stokabs arbete med jämställdhetsfrågor har bidragit till att såväl män som kvinnor finns på alla nivåer i organisation och inom samtliga avdelningar. Andelen kvinnor är över 35 % och andelen kvinnliga chefer 40 %. Stokabs årliga lönekartläggningar visar att eventuella skillnader mellan kvinnor och mäns löner i likvärdiga befattningar inte kan förklaras bero på könet (bilaga 2).

AB Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholms Stadsteater AB ("Kulturhuset Stadsteatern") ställer sig positiv till en effektivisering av stöd, styrning och uppföljning gällande jämställdhetspolitiken på det sätt som redovisas i rubricerat betänkande.

Jämställdhetsperspektivet har en central plats i Kulturhuset Stadsteaterns verksamhet. Kulturhuset Stadsteatern antog under förra året en ny jämställdhetspolicy. Arbetet med jämställdhet är dock av kontinuerlig art och omfattar såväl den konstnärliga som den personalpolitiska aspekten.

Kulturhuset Stadsteatern finner det vara angeläget med fortsatt stöd och samordning för såväl statliga som kommunala verksamheters jämställdhetsarbete.

De förslag till mål och styrning vad avser jämställdhetspolitiken inkluderande inrättandet av en jämställdhetsmyndighet såsom betänkandet föreslår, skulle innebära en förstärkning av den satsning på jämställdhet som har genomförts under åren 2007-2014, och som nu på angivet sätt kan förtydligas och vidareutvecklas (bilaga 3).

Stockholms Stads Parkerings AB remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Parkerings jämställdhetsarbete är väl förankrat hos både ledning och medarbetare. I bolagets arbetsplatspolicy beskrivs hur jämställdhetsarbetet genomsyrar den dagliga verksamheten, till exempel genom att bolagets alla medarbetare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, ålder, sexuell läggning eller etniskt ursprung. Bolagets arbete med jämställdhet ges de resurser som krävs för att kunna utföras på ett seriöst sätt. Bolaget genomför kontinuerligt lönekartläggningar med genusperspektiv som ett led i jämställdhetsarbetet. Bolagets rekryteringar bedrivs med jämställdhetsperspektiv. Bolagets ledningsgrupp utgör en jämn fördelning av män och kvinnor.

Stockholm Parkering har ingen uppfattning om jämställdhetsarbetet bedrivs bäst utifrån en egen myndighet eller genom att andra myndigheter får ett fördjupat ansvar för jämställdhetsfrågor. I övrigt har bolaget inget att tillägga gällande framtida myndigheters ansvarsfördelning, uppdrag och uppgifter (bilaga 4).

Koncernledningens synpunkter

Utredningens huvudsakliga bedömningar och slutsatser kan sammanfattas med att det finns framsteg i utveckling gällande jämställdhet, samtidigt som flera resultat visar att utveckling i vissa avseenden står still eller gått bakåt. Sammantaget visar utvecklingen inom jämställdhetspolitikens delmål att målen ännu inte nåtts.

Utredningens viktigaste slutsatser är:

- Tydliga mål för en jämnare könsfördelning får genomslag. Detta märks inom politikens område och utnämningen av myndighetschefer, men även inom näringslivet.
- Det krävs ett fortsatt arbete för att nå en jämnare könsfördelning även på de ledande posterna och inom de viktiga områdena för att motverka den vertikala obalansen av könsfördelning. Det gäller särskilt utrikes födda som är underrepresenterade på ledande positioner.
- Trots en mindre könsuppdelad arbetsmarknad behöver fortsatta insatser göras för att bryta traditionella könsmönstren på arbetsmarknaden. Insatser behöver även göras för att stärka etableringen av utrikes födda kvinnor på arbetsmarknaden som i lägre grad än inrikes födda kvinnor och män är sysselsatta.
- För att nå en mindre könsuppdelad arbetsmarknad behöver studievealen i gymnasieskolan och högskolan bli mindre könsuppdelade. De könsstereotypa valen hänger nära samman med föräldrarnas utbildningsbakgrund.
- Staten har en viktig normerande roll i att verka för att utjämna skillnader i inkomst mellan kvinnor och män.
- En fortsatt utveckling som leder till ett jämnare uttag av föräldraförsäkringen kan bidra till att stärka jämställdheten mellan kvinnor och män. Samtidigt är det viktigt att uppmärksamma att uttaget av föräldrapenning i hög grad påverkas av männens inkomster.
- Trots att mäns våld mot kvinnor inte förefaller minska finns försiktigt positiva utvecklingstendenser när det gäller ansvariga samhällsaktörers arbete på området. Fortsatta ansträngningar är avgörande för att utvecklingen ska få genomslag även i form av minskad våldsutsatthet.
- Utvecklingen av det ökande glappet mellan anmälningar och lagförda beslut behöver uppmärksammas i de rättsvårdande myndigheters arbete.
- Osakliga skillnader mellan kvinnor och män i fråga om hälso- och sjukvård behöver ges större utrymme. Det finns flera skillnader mellan olika grupper av kvinnor och män beroende på t.ex. socioekonomisk och utbildningsmässig bakgrund, funktionsnedsättning, sexuell läggning och könsidentitet och könsuttryck.

Utifrån slutsatserna föreslår utredningen bl.a. följande:

- Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken ska även fortsättningsvis vara att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.
- De fyra delmålen kompletteras och omformuleras så att de blir fem delmål som inkluderar jämställd utbildning respektive jämställd hälsa, vård och omsorg.
- Jämställdhetspolitiken bör styras utifrån hur statliga myndigheter och verksamheter styrs i övrigt. Jämställdhetsintegrering som huvudsaklig strategi bör ligga fast. Myndighetens uppgifter om jämställdhet ska vara verksamhetsanpassade.
- En jämställdhetsmyndighet bildas för att ge jämställdhetspolitiken stadga och långsiktighet. Myndigheten ska bland annat stödja arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten hos myndigheter och kommuner, landsting och regioner.
- Att myndigheternas ansvar för att verka för de jämställdhetspolitiska målen tydliggörs.
- Att länsstyrelsernas uppdrag och uppgifter förtydligas.

Samtantaget anser utredningen att det krävs en mer sammanhållen styrning av jämställdhetspolitiska insatser som ger förutsättningar för att följa upp och analysera utvecklingen av jämställdhet i samhället. Det krävs också, enligt utredningens bedömning, en utvecklad uppföljning och analys av vad olika insatser leder till och i vilken utsträckning styrningen av jämställdhetspolitiken verkar för att nå de jämställdhetspolitiska målen.

Koncernledningen ser det som positivt att det övergripande målet för jämställdhetspolitiken, *Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv*, ligger fast över tid vilket skapar en kontinuitet i styrningen och uppföljning.

Jämställdhetsutredningen framhåller att jämställdhetsintegrering, d.v.s. att ett jämställdhetsperspektiv integreras i alla led av beslutsfattande, planering och utförande av verksamhet, ska ligga fast som den huvudsakliga strategin för att nå de jämställdhetspolitiska målen. Koncernledning instämmer i detta. Bolagen inom kommunkoncernen Stockholms stad har viktiga roller som samhällsaktörer, där bolagen inom ramen för sina verksamheter och utifrån sina uppdrag kan bidra till positiva förändringar i samhället. Det kan ske internt i relationen till medarbetarna, i relationen till andra interna och externa aktörer och i relationen till hyresgäster, kunder och brukare. Bolagen bedriver sedan många år ett aktivt jämställdhetsarbete för att bl.a. nå jämnare könsfördelning inom personalstyrkan, utjämna löneskillnader samt säkerställa likvärdig service och tjänster gentemot alla medborgare/kunder/brukare.

Resultatet speglar samhället i stort, vilket också utredningen konstaterar; att utvecklingen går i rätt riktning, Det handlar emellertid om ett fortsatt arbete som måste bedrivas på bred front tillsammans med andra berörda aktörer för att kunna göra än större skillnad.

På central nivå inom staden arbetar kommunkoncernen och bolagskoncernen för att öka medvetenheten om jämställdhet, bl.a. genom utbildning. Utifrån bättre insikt och högre kunskapsnivå kan verksamheterna, såväl centralt som lokalt, arbeta mer effektivt och framgångsrikt med uppdragen och utmaningarna.

Utredningen föreslår att en jämställdhetsmyndighet ska inrättas, för att samordna och analysera utvecklingen gällande jämställdhet i samhället och följa upp insatser som syftar till att nå de jämställdhetspolitiska målen, stödja arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten hos myndigheter och kommuner, landsting och regioner, och i övrigt bistå regeringen i övriga frågor som rör jämställdhetspolitiken, bland annat inom EU-samarbetet och i övrigt internationellt samarbete. Koncernledningen ställer sig frågande till om skapandet av en ny myndighet är rätt väg att gå. Istället kan ökade resurser för utökad jämställdhetsintegrering, som en naturlig del av varje myndighets verksamhet, vara en effektivare satsning för att nå målen. Forskning och utveckling är viktigt för att utveckla frågor som sorterar under mänskliga rättigheter. Om behovet är att samla kompetensen skulle ett komplement kunna vara att uppdra åt myndigheten Diskrimineringsombudsmannen att samla kunskap, utveckla, påverka och driva på även i frågor kring jämställdhet.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Kommunstyrelsens pensionärsråd beslutade vid sitt sammanträde den 18 januari 2016 följande.

KPR tillstyrker förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen, men anför därutöver följande.

I stadens samlade svar på remissen bör framhållas att en mycket betydelsefull och konkret åtgärd för att minska bristen på jämställdhet är att göra en ordentlig höjning av garantipensionen. Detta skulle förbättra situationen för många äldre kvinnor som varit hemarbetande under den tid som barnomsorgen inte var fullt utbyggd och därför har låg pension. Drygt 225 000 pensionärer i landet lever under EU:s definition av fattigdomsgräns som är ca 11 000 kronor i månaden före skatt.

En annan angelägen insats är att höja bostadstilläggen för pensionärer (BTP). Beloppen är inte anpassade till de verkliga hyresnivåerna. Bostadstillägget bör vara 100 procent av bostadskostnaderna upp till minst 7000 kronor. BTP utgår till pensionärer med de lägsta inkomsterna av vilka 75 procent är kvinnor.

Till yttrandet finns en statistikbilaga bilagd.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M) samt Johan Fälldin (C) till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Vi föreslår arbetsmarknadsnämnden att besluta:

1. att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. därutöver anföra:

Remissvar på betänkandet Mål och myndighet -en effektiv styrning av Jämställdhetspolitiken tar upp viktiga aspekter för fortsatta arbete av ett mer jämställt samhälle. Bland annat åskådliggörs problematiken kring de fortsatta löneskillnaderna mellan män och kvinnor, den ojämna fördelningen i föräldraledighet samt kvinnors utsatthet för misshandel. Trots att det fortfarande kvarstår utmaningar för att kvinnor och män ska få lika förutsättningar att uppnå sin utvecklingspotential visar än dock rapporten på en delvis positiv utveckling de senaste åren. Under Alliansens tid vid regeringsmakten genomfördes flera reformer som ett led i arbetet att öka jämställdheten. Satsningar som jämställdhetsbonus, kvinnors företagande och skattereduktion på hushållsnära tjänster har förbättrat förutsättningar för ett jämställt föräldraansvar och arbetsliv. Jobbskatteavdraget har även gett positiva effekter och förstärkt kvinnors möjlighet till en ökad ekonomisk självständighet. Insatser för att bekämpa vålds män mot kvinnor har varit en tydlig prioritering under Alliansen mandatperiod.

Jämställdhet är ett positivt värde som staden kontinuerligt bör arbeta för i samtliga verksamheter. Samtidigt ställer Moderaterna sig kritiska till förslaget om införandet av en jämställdhetsmyndighet nationellt. Vi behöver konkreta verktyg, inte mer byråkrati. Diskrimineringsombudsmannen, är en myndighet vars uppdrag är att främja lika rättigheter och möjligheter samt motverka diskriminering oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Att införa ytterligare en myndighet med liknanden uppdrag riskerar dels att leda till öka byråkrati och ineffektivitet, dels är det kostnadskrävande mot bakgrunden att det idag redan finns en befintlig myndighet med uppgifter som är densamma. Istället bör jämställdhet integreras i verksamheterna och konkreta verktyg bör prioriteras för att motverka ojämna skillnader mellan män och kvinnor.

Särskilt uttalande gjordes av Gulan Avci (L) enligt följande.

Det är mycket glädjande att Sverige nu får en myndighet för jämställdheten. Politikområdet är idag ett av de större utan myndighetsstöd. Att en myndighet kommer på plats är viktigt bland annat för att samordna jämställdhetsarbetet och ge bättre analysstöd åt regeringen och Regeringskansliet.

Av den anledningen var det en prioriterad fråga när Liberalerna tillsatte utredningen under våren 2014. Det är underligt att ett område som jämställdhetspolitiken under så lång tid getts så låg prioritet av statsmakterna. Den nya myndigheten ger ett lyft och förnyad styrka till det statliga jämställdhetsarbetet genom den kraftigare styrning och uppföljning som ges denna och framtida regeringar.

Ett sådant lyft behövs. Utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle finns men går långsamt. Könslönegapet minskar men inte i en lika hög takt som tidigare, män slår fortfarande kvinnor i lika hög utsträckning som tidigare och det obetalda arbetet är fortfarande skevt fördelat.

Ersättaryttrande gjordes av Olivia Namzova (KD) enligt följande.

Remissvar på betänkandet Mål och myndighet -en effektiv styrning av Jämställdhetspolitiken tar upp viktiga aspekter för fortsatta arbete av ett mer jämställt samhälle. Bland annat åskådliggörs problematiken kring de fortsatta löneskillnaderna mellan män och kvinnor, den ojämna fördelningen i föräldraledighet samt kvinnors utsatthet för misshandel. Trots att det fortfarande kvarstår utmaningar för att kvinnor och män ska få lika förutsättningar att uppnå sin utvecklingspotential visar än dock rapporten på en delvis positiv utveckling de senaste åren. Under Alliansens tid vid regeringsmakten genomfördes flera reformer som ett led i arbetet att öka jämställdheten. Satsningar som jämställdhetsbonus, kvinnors företagande och skattereduktion på hushållsnära tjänster har förbättrat förutsättningar för ett jämställt föräldraansvar och arbetsliv. Jobbskatteavdraget har även gett positiva effekter och förstärkt kvinnors möjlighet till en ökad ekonomisk självständighet. Insatser för att bekämpa vålds män mot kvinnor har varit en tydlig prioritering under Alliansen mandatperiod.

Jämställdhet är ett positivt värde som staden kontinuerligt bör arbeta för i samtliga verksamheter. Samtidigt ställer Moderaterna sig kritiska till förslaget om införandet av en jämställdhetsmyndighet nationellt. Vi behöver konkreta verktyg, inte mer byråkrati. Diskrimineringsombudsmannen, är en myndighet vars uppdrag är att främja lika rättigheter och möjligheter samt motverka diskriminering oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Att införa ytterligare en myndighet med liknanden uppdrag riskerar dels att leda till öka byråkrati och ineffektivitet, dels är det kostnadskrävande mot bakgrunden att det idag redan finns en befintlig myndighet med uppgifter som är densamma. Istället bör jämställdhet integreras i verksamheterna och konkreta verktyg bör prioriteras för att motverka ojämna skillnader mellan män och kvinnor.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av Bo Sundin (M) och Mikael Valier (KD) enligt följande.

Remissvar på betänkandet Mål och myndighet -en effektiv styrning av Jämställdhetspolitiken tar upp viktiga aspekter för fortsatta arbete av ett mer jämställt samhälle. Bland annat åskådliggörs problematiken kring de fortsatta löneskillnaderna mellan män och kvinnor, den ojämna fördelningen i föräldraledighet samt att kvinnor i mindre utsträckning än män idrottar. Trots att det fortfarande kvarstår utmaningar för att kvinnor och män ska få lika förutsättningar att uppnå sin utvecklingspotential visar än dock rapporten på en delvis positiv utveckling de senaste åren. Däremot är det angeläget att idrottsnämnden fortsätter att arbeta med de prioriterade målgrupperna, där kvinnor är en stor del, inte minst i riktade insatser i ytterstaden.

Under Alliansens tid genomfördes flera reformer som ett led i arbetet att öka jämställdheten.

Satsningar som jämställdhetsbonus, kvinnors företagande och skattereduktion på hushållsnära tjänster har förbättrat förutsättningar för ett jämställt föräldraansvar och arbetsliv. Jobbskatteavdraget har även gett positiva effekter och förstärkt kvinnors möjlighet till en ökad ekonomisk självständighet.

Jämställdhet är ett positivt värde som staden kontinuerligt bör arbeta för i samtliga verksamheter. Samtidigt ställer vi oss kritiska till förslaget om införandet av en jämställdhetsmyndighet. Vi behöver konkreta verktyg, inte mer byråkrati. Diskrimineringsombudsmannen, är en myndighet vars uppdrag är att främja lika rättigheter och möjligheter samt motverka diskriminering oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning

eller ålder. Att införa ytterligare en myndighet med liknanden uppdrag riskerar dels att leda till öka byråkrati och ineffektivitet, dels är det kostnadskrävande mot bakgrunden att det idag redan finns en befintlig myndighet med uppgifter som är densamma. Istället bör jämställdhet integreras i verksamheterna och konkreta verktyg bör prioriteras för att motverka ojämna skillnader mellan män och kvinnor.

Socialnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M) enligt följande.

Remissvar på betänkandet Mål och myndighet -en effektiv styrning av Jämställdhetspolitiken tar upp viktiga aspekter för fortsatta arbete av ett mer jämställt samhälle. Bland annat åskådliggörs problematiken kring de fortsatta löneskillnaderna mellan män och kvinnor, den ojämna fördelningen i föräldraledighet samt kvinnors utsatthet för misshandel. Trots att det fortfarande kvarstår utmaningar för att kvinnor och män ska få lika förutsättningar att uppnå sin utvecklingspotential visar än dock rapporten på en delvis positiv utveckling de senaste åren. Under Alliansens tid vid regeringsmakten genomfördes flera reformer som ett led i arbetet att öka jämställdheten. Satsningar som jämställdhetsbonus, kvinnors företagande och skattereduktion på hushållsnära tjänster har förbättrat förutsättningar för ett jämställt föräldraansvar och arbetsliv. Jobbskatteavdraget har även gett positiva effekter och förstärkt kvinnors möjlighet till en ökad ekonomisk självständighet. Insatser för att bekämpa våld mot kvinnor har varit en tydlig prioritering under Alliansen mandatperiod.

Jämställdhet är ett positivt värde som staden kontinuerligt bör arbeta för i samtliga verksamheter. Samtidigt ställer Moderaterna sig kritiska till förslaget om införandet av en jämställdhetsmyndighet nationellt. Vi behöver konkreta verktyg, inte mer byråkrati. Diskrimineringsombudsmannen, är en myndighet vars uppdrag är att främja lika rättigheter och möjligheter samt motverka diskriminering oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Att införa ytterligare en myndighet med liknanden uppdrag riskerar dels att leda till öka byråkrati och ineffektivitet, dels är det kostnadskrävande mot bakgrunden att det idag redan finns en befintlig myndighet med uppgifter som är densamma. Istället bör jämställdhet integreras i verksamheterna och konkreta verktyg bör prioriteras för att motverka ojämna skillnader mellan män och kvinnor.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (M) enligt följande.

Remissvar på betänkandet Mål och myndighet -en effektiv styrning av Jämställdhetspolitiken tar upp viktiga aspekter för fortsatta arbete av ett mer jämställt samhälle. Bland annat åskådliggörs problematiken kring de fortsatta löneskillnaderna mellan män och kvinnor, den ojämna fördelningen i föräldraledighet samt att kvinnor i mindre utsträckning än män idrottar. Trots att det fortfarande kvarstår utmaningar för att kvinnor och män ska få lika förutsättningar att uppnå sin utvecklingspotential visar än dock rapporten på en delvis positiv utveckling de senaste åren.

Under Alliansens tid genomfördes flera reformer som ett led i arbetet att öka jämställdheten. Satsningar som jämställdhetsbonus, kvinnors företagande och skattereduktion på hushållsnära tjänster har förbättrat förutsättningar för ett jämställt föräldraansvar och arbetsliv. Jobbskatteavdraget har även gett positiva effekter och förstärkt kvinnors möjlighet till en ökad ekonomisk självständighet.

Jämställdhet är ett positivt värde som staden kontinuerligt bör arbeta för i samtliga verksamheter. Samtidigt ställer vi oss kritiska till förslaget om införandet av en

jämställdhetsmyndighet. Vi behöver konkreta verktyg, inte mer byråkrati. Diskrimineringsombudsmannen, är en myndighet vars uppdrag är att främja lika rättigheter och möjligheter samt motverka diskriminering oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Att införa ytterligare en myndighet med liknanden uppdrag riskerar dels att leda till öka byråkrati och ineffektivitet, dels är det kostnadskrävande mot bakgrunden att det idag redan finns en befintlig myndighet med uppgifter som är densamma. Istället bör jämställdhet integreras i verksamheterna och konkreta verktyg bör prioriteras för att motverka ojämna skillnader mellan män och kvinnor.

Ersätтарыttrande gjordes av Christian Carlsson (KD) enligt följande.

Om jag hade haft rösträtt hade jag yrkat:

Att som svar på remissen anföra följande:

Betänkandet berör frågan om jämställdhet mellan kvinnor och män, och flera relevanta perspektiv förs fram. Sveriges kommuner har exempelvis ett stort ansvar som arbetsgivare när det kommer till att kartlägga och bekämpa osakliga löneskillnader och diskriminering på arbetsmarknaden.

I betänkandet föreslås att ett särskilt jämställdhetsmål med inriktning mot utbildning ska utformas. Jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara en självklar del av den värdegrund som ska genomsyra hela skolans verksamhet och ett särskilt jämställdhetsmål med inriktning mot utbildning kan också vara positivt, om det utformas på rätt sätt och med rätt utgångspunkt.

För oss kristdemokrater handlar jämställdhet om att både kvinnor och män ska bemötas med värdighet och respekt. Det handlar också om att alla människor ska ha samma möjlighet att utveckla sin person och förverkliga sin potential samt att göra egna livsval och forma sin vardag, oavsett kön. Vi ser även stora fördelar med en jämnare könsfördelning inom exempelvis gymnasieskolans program och inriktningar samt vid svenska universitet, men vi vill samtidigt betona att jämställdhet främst handlar om lika möjligheter, inte nödvändigtvis om lika utfall mellan de stora kollektiven.

Det faktum att ”Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken, SOU 2015:86” kritiserar den nuvarande föräldraförsäkringens utformning är beklagligt och vittnar dessvärre om att Jämställdhetsutredningen delvis genomsyras av en annan syn på jämställdhet än vår egen. Samtidigt ställer vi oss mycket kritiska till förslaget om att införa en ny jämställdhetsmyndighet. Mer behöver göras på området, men vi delar inte alls uppfattningen att ytterligare en statlig myndighet är vad Sverige behöver för att öka jämställdheten.